

Передплата
на «РУСЛАНА» вносьть:
в Австрії:
на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)
За границею:
на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланович псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошена звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

Нова консолідація.

(X) Виборчий рух почав ся вже посеред рускої суспільности, а в змаганнях керманичів сего руху бачимо цікаві прояви, які кидають вже певні світла і тіні, характеристичні для відносин руского народу. В сподіваню близьких виборів утворило ся з кінцем минушого року з частини «народовского сторонництва», що від 1893 р. ввійшло в консолідацію з москвофілами, і з відломка «русско-української радикальної партії» т. зв. національно-демократичне сторонництво з виконуючим органом званім «Народний Комітет». Проголошено рішучий розрив з москвофілами, полишено ніби то спільний ґрунт і висунено національний прапор з соціально-демократичною закраскою, а в «Дѣл-і», яке признано органом нового сторонництва, посипали ся громи на недавних ще москвофільських союзників. З того часу мала розпочати ся самостійна робота на національній основі, без всяких компромісів. Але вже в самих починах сеї національно-демократичної організації показали ся рижніці, проявило ся невдоволенє, одним здавала ся нова програма надто консервативною, другим знов надто радикальною; люди, що спершу з жаром пристали до нової організації, почали помалу бокувати і відсувати ся, а навіть головні члени «Народного Комітету» проф. Грушевський і др. Франко виступили з него, хоч орган національно-демократичного сторонництва се рішучо заперечував, а недостача їх підписів на понизшій відозві показує, що «Дѣло» манило свою публику. При всім тим

однакже «Народний Комітет» на зверх заявляв себе народним і відпекував ся всякої консолідації з москвофілами, недавними своїми союзниками.

В 205 ч. «Дѣла» оповістив «Народний Комітет» отсю відозву (навіть фонетичною правописом), котру для докладної характеристики подаємо дословно:

До всіх Русинів галицької землі!

Братя!

Рада державна розвязана. Нещасний сей плід лютих часів, котрого галицьку літорость виростили шахрайства і насильства, скропили сльозами і кров руских хлопів, знайшов передчасний та соромний кінець, лишаючи по півчетверта змарнованих роках народи Австрії в смертельнім ворогованю а державу обезсилену, роздирану безладом.

Розписані нові вибори. Ті вибори мають усунути лихо, яке в сих півчетверта роках скоїло ся. Се-ж не дасть ся зробити без усуненя кореня лиха, що лежить ще з давніших часів в верховодстві одних народів і одних верств над другими, в несправедливій ординації виборчій і самовільній адміністрації, в визискуваню і гнетю слабших сильнішими. Тому сеї вибори мають далеко більшу вагу звичайних виборів, а особливо вагу мають они для руского народу, що майже від початку конституції найтяжше терпів кривду і гнет.

Для того нам, Русинам, найбільше мусить залежати на тім, щоби ми до нової палати послів вислали мужів, котрі би не тільки сповняли добре звичайні обовязки посольські, але в велику хвилю, коли може буде розходити ся о переображенє держави, о заведенє в ній нового ладу, потрапили постояти на стражи інтересів нашого народу.

Ми нарід 25 мільоновий, шестий нарід в Ев-

ропі а четвертий в Австрії, де живе нас близько півчетверта мільона. А однак ми стоїмо в посліднім ряді, ми наймитами на своїй землі, попихаючи в своїй хаті.

Наш край тече молоком і медом — а наших хліборобів жене нужда за море.

Ми маємо свою тисячлітню історію, свої давні і нові права, маємо конституцію — а однак в наших громадах, в наших повітах, в нашім краю не наші люде над нами верховодять і панують по своїй волі.

Ми старинний нарід культурний — а наш люд гине в темноті, а наша мова стрічає неустанні перепони в кожній найдрібнішій справі.

Щоби з того положеня видобутись, ми мусимо через своїх заступників-послів голосно упоминати ся за наші кривди, твердо добивати ся наших прав.

Нам треба отже послів, що не тільки суть вірними синами матери Руси, не тільки не цурають ся свого роду ні своєї мови та віри, але й не пійдуть ні на чию службу і перед ніким не будуть нагинати карку, та глядіти будуть лише на добро і честь свого народу, а не на чию ласку та милість.

Нам треба послів, що будуть стояти за автономію народностей, аби кожний нарід був сам паном в своїй хаті, господарем на своїй землі, а серед кожного народу щоби всі люде мали рівні права, щоби всі загальним рівним голосованєм вибирали собі заступників до всяких рад і соймів, щоби о наших правах рішав наш народний сойм, щоби уряди на нашій землі були в наших руках, щоби руский хлопець, руский ремісник і наймізернішій зарібник все і всюди знайшов своє право.

Нам треба послів, що будуть домагатись основних економічних реформ, щоби наша працїдна земля могла оставатись в нашім посіданю та для нас родила, щоби нас не пригнітали

12

ВІСПА.

Оповіданє Вацлава Космака.

З чеського переклав Я. Юлев.

II.

По двох літах.

(Далі).

4.

Жінка точильника, або як її загально називали «шлюфїрка», лежала в млині чотирнайцять днів — не лише по причині суворости мужа, але що була зморена та обезсилена на смерть. Молодець Осип, що її привів до млина, піклував ся нею й далі. Випрохав її підпору у дворі. Посесорка посилала її їсти, а коли припадком захорувала в дворі дівчина і прийхав до неї лікар, Свобода казав єго завезти аж до млина, до хорої жінки. Відпочинок і ліпша страва привернули скоро здоровє молодій єще жінці — але немовлятко пило з хорої груди отрую і чапило ся смерти. Як мати піднесла ся, дитя вмерло. Молодець прийшов раз, як звичайно, вечером до млина. Шлюфїрка сиділа при скрині і гірко плакала.

— Шлюфїрко — кричав Осип, — бодай вас тисяч грімів! Чого плачете? Ви єще не досить наплакали ся?

Жінка звернула ся до него вихуділим, блідим лицем, поглянула на него очима червоними

від плачу і протягнула обі руки: — О, пане Осип, золотий пане Осип!

— Ну, що вам є?

Жінка оперла ся о скриню, встала і дала єму знак рукою. Пішла до стодоли, де мала від чотирнайцяти днів нужденне, але для неї над міру миле пристановище. Завела єго туди і вказала пальцем на солону. Там лежало її дитя зимне, мертве. Кинула собою об землю, цілувала мертве тіло і з судорожним плачем заголосила: — О, мій Іванчику! Мій сьвіте, моя пташино бідна! Чому мене Пан Біг не взяв з тобою? Що мене тепер потїшить на старість?

— Боже! о се судьба! — цідив Осип крізь зуби і шкробав ся за вухом. — Шож робити? — Встаньте, встаньте, бідні — не плачте! Мусимо думати про похорон. — А де є ваш муж, той лайдак...?

— Господь знає! Ані не загляне, чи я жию!

— Ми єго знайдемо! Чажинський вїйт передав вже єю справу жандармам. Сим не вимкне ся! Встаньте і йдїть до Чажина до священника і просїть о похорон; він вам зробить се за дармо.

— О моя дитино, моя дитино! — голосила жінка знову. — Як якого песика мушу тебе ховати без домовинки!

— Мовчіть! — зловив ся молодець. — Таж се справить ся; хтож давав би є ховати без домовини? Коли ми старали ся до тепер, постараємо ся й далі. Гей, мельнику! — крикнув, по-

бачивши єго на дворі, — позвольте її занести єю дитину де до хати. Ту готові її коти зїсти.

— Но, не гнівайте ся!

— Я не гніваю ся, — сказав мельник — але се вже мені за довго; а що як —

— Вже буде сему кінець — а ви через те не збїдвіли, до біса! Шож, не можете зробити доброго діла? Но, ви й без сего чесний чоловік, — утихомпировав єго, клепаючи по плечу.

— Запиймо се. Дайте сій жінці також шклянку. Бідна, ледви стоїть.

— Шож, маєте тільки гроші?

— Що вам до того? Я вчєра застрілив оленя. Дїстану чотири риньські стрільного. Біда проч!

Мельник принїс пива, Осип випив і пішов через місток до двора. Свобода був єще в полі. Молодець оповідав жінкам, що стало ся в млині й закінчив:

— Ми нераз бідкаємо ся, що нам зле веде ся, але не знаємо, що то є біда! Пані Свободова, мені серце пукало, коли я видїв, як та жінка падала на мертву дитину. — Ех, я не мав бути лісничий: маю дуже мяжку вдачу.

— А шож тепер буде робити ся? — питала Свободова.

— Я її післав до Чажина, аби просила о похорон. Нема навіть простої сорочечки тій дитині, нема на домовинку — нема нічо! Аби до того...

(Далі буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині			відходить о годині	
1-35	6:10 6:20 6:46 7:45 7:40 8:00 8:05 8:15 8:50 11:45 11:55 12:55 1:15	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк. з Янова з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче на дв. головний з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия з Сокала, Рави рускої з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер. з Ядослава і Любачова зі Станиславова (Кересмезе, Потутор) з Янова зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2-20 2-35 1-45	3:14 5:17 5:40 5:45 5:55 6:00	а Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв. з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз. на дв. голов. з Кракова з Чернівців, Іцкан з Сокала, Белаця і Любачова
Ніч					
8-40 2-31 12-20	7:24 8:28 8:50 9:23 9:45 10:00 10:15 10:12 10:30 12:05 3:12 3:35	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.) з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.) з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод. з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер. з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова з Чернівців, Букарешту, Гусятину, Потутор з Лавочного (Пешту) Хирова з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз. на дв. голов. зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер. з Підволочиск на дворець Підзамче на дворець головний	12-40 2-51	6:10 6:13 6:30 6:50 7:10 7:33 7:25 7:48 9:12 10:40 10:50 11:00 11:25 4:15 4:45	до Станиславова до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно до Кракова (Відня, Берліна, Варшави) до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша до Тернополя дворець головний дворець Підзамче до Сокала і Рави рускої до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.) до Янова від 1. мая до 15. вересня до Чернівців і Іцкан до Кракова, Відня, Варшави до Підволочиск, Бродів дв. голов. дв. Підз. до Кракова, Відня, Берліна, Самбора до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Із сего ніччя числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

За певну і добру льокацію поручаємо

4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земського
4 1/2% листи Банку краювого
5% облігації Банку краювого
4% позичку краюву
4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митрол. і Пресов. Еп. Ординариятам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і солоні, сіно в стогах і будинках **протів шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	
Резерва премій	148.480	"	—	"	кор.
" спеціальна	1.684	"	80	"	486.145
Фонд основний	72.000	"	—	"	92
" емеритальний	18.166	"	60	"	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краювий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Теробовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. Зголошена о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агенцій «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по ковець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВНИХ в найкористнійших комбінаціях.

Пожилки и выгоды членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошті адм.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім «Просьвіти»).

уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першім місяці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючи реальности, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до ороцентования від членів і третих осіб по 4%.

Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

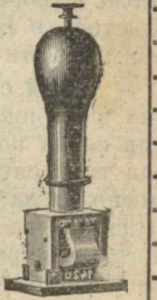
Артистичне заведене ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вл. Миколяша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

ґравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шаблони. Краска до печаток та хемічна краска до білзнии.

Цінники даром і франко.

ВІСЛЯКІ

КУПОНИ

вильсовані

цінні папери

виплачує без потрученя провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

ГІПОТЕЧНОГО.